

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

14 ianuarie 2015*

„Trimitere preliminară — Acordul de asociere CEE-Turcia — Securitatea socială a lucrătorilor migranți — Renunțarea la clauzele de reședință — Prestații complementare acordate în temeiul legislației naționale — Condiția privind reședința — Aplicare în cazul foștilor lucrători turci — Resortisanți turci care au dobândit cetățenia statului membru gazdă”

În cauza C-171/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Centrale Raad van Beroep (Țările de Jos), prin decizia din 2 aprilie 2013, primită de Curte la 8 aprilie 2013, în procedura

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uwv)

împotriva

M. S. Demirci,

D. Cetin,

A. I. Önder,

R. Keskin,

M. Tüle,

A. Taskin,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii S. Rodin, A. Borg Barthet și E. Levits (raportor) și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: doamna M. M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 mai 2014,

* Limba de procedură: neerlandeza.

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uwv), de I. Eijkhout, în calitate de agent;
- pentru domnul Demirci, de F. Kiliç, avocat;
- pentru domnii Cetin și Önder, de N. Türkkol, avocat;
- pentru domnul Keskin, de D. Schaap, avocat;
- pentru guvernul olandez, de J. Langer, de M. Bulterman și de B. Koopman, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. van Beek, în calitate de agent,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 iulie 2014,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 din Decizia nr. 3/80 a Consiliului de asociere din 19 septembrie 1980 privind aplicarea regimurilor de securitate socială ale statelor membre ale Comunităților Europene în raport cu lucrătorii turci și cu membrii familiilor acestora (JO 1983, C 110, p. 60, denumită în continuare „Decizia nr. 3/80”), în relație cu articolul 59 din Protocolul adițional semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 (JO L 293, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 37, denumit în continuare „protocolul adițional”). Consiliul de asociere a fost înființat prin Acordul de asociere dintre Comunitatea Economică Europeană și Turcia, care a fost semnat la 12 septembrie 1963 la Ankara de Republica Turcia, pe de o parte, precum și de statele membre ale CEE și de Comunitate, pe de altă parte, și care a fost încheiat, aprobat și confirmat în numele acesteia din urmă prin Decizia 64/732/CEE a Consiliului din 23 decembrie 1963 (JO 1964, 217, p. 3685, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 10, denumit în continuare „acordul de asociere”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uwv) (Consiliul de administrație al Institutului însărcinat cu securitatea socială a lucrătorilor salariați), pe de o parte, și foști lucrători migranți turci care au dobândit cetățenia olandeză, pe de altă parte, cu privire la decizia Uwv de a-i priva treptat pe aceștia din urmă de un supliment la pensia pentru incapacitate de muncă în urma schimbării domiciliului lor din Țările de Jos în Turcia.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Acordul de asociere

- 3 Potrivit articolului 12 din acordul de asociere:

„Părțile contractante convin să se inspire din articolele [39 CE], [40 CE] și [41 CE] pentru a realiza treptat libera circulație a lucrătorilor între ele.” [traducere neoficială]

Protocolul adițional

- 4 Protocolul adițional, care, conform articolului 62, face parte integrantă din acordul de asociere, stabilește, potrivit articolului 1, condițiile, modalitățile și ritmurile de realizare a etapei tranzitorii menționate la articolul 4 din acest acord.
- 5 Protocolul adițional cuprinde un titlu II, denumit „Circulația persoanelor și a serviciilor”, al cărui capitol I privește „[1]lucrătorii”.
- 6 Articolul 36 din protocolul adițional, care face parte din capitolul I, prevede că libera circulație a lucrătorilor între statele membre ale Comunității și Turcia se va realiza treptat, în conformitate cu principiile enunțate la articolul 12 din acordul de asociere, între sfârșitul celui de al doisprezecelea an și sfârșitul celui de al douăzeci și doilea an de la data intrării în vigoare a acestuia, iar Consiliul de asociere va decide cu privire la modalitățile necesare în acest sens.
- 7 Articolul 39 din protocolul adițional are următorul cuprins:

„(1) Înainte de sfârșitul primului an de la data intrării în vigoare a prezentului protocol, Consiliul de asociere adoptă dispoziții în domeniul securității sociale în favoarea lucrătorilor de cetățenie turcă, care circulă în interiorul Comunității și în favoarea familiilor lor care au reședința în interiorul Comunității.

(2) Aceste dispoziții permit lucrătorilor de cetățenie turcă, pe baza modalităților care urmează să fie stabilite, cumulul perioadelor pentru care aceștia au plătit contribuții de asigurări sociale și au lucrat cu contract de muncă în diferite state membre în ceea ce privește pensiile pentru limită de vârstă, de urmaș și de invaliditate, precum și îngrijirile medicale ale lucrătorului și ale familiei sale care au reședința în interiorul Comunității. Aceste dispoziții nu stabilesc obligația pentru statele membre ale Comunității de a lua în considerare perioadele îndeplinite de lucrător în Turcia.

(3) Dispozițiile menționate anterior trebuie să permită plata alocațiilor familiale în cazul în care familia lucrătorului are reședința în interiorul Comunității.

(4) Pensiile pentru limită de vârstă, de urmaș și de invaliditate, dobândite în temeiul dispozițiilor adoptate prin aplicarea alineatului (2), trebuie să poată fi transferate în Turcia.

(5) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din acordurile bilaterale existente între Turcia și statele membre ale Comunității, în măsura în care acestea prevăd un regim mai favorabil resortisanților turci.”

- 8 Articolul 59 din protocolul adițional prevede:

„În domeniile reglementate de prezentul protocol, Turcia nu poate beneficia de un tratament mai favorabil decât cel pe care statele membre și-l acordă reciproc în temeiul [Tratatului CE].”

Decizia nr. 1/80 a Consiliului de asociere

- 9 Decizia nr. 1/80 a Consiliului de asociere din 19 septembrie 1980 privind dezvoltarea asocierii prevede la articolul 6 alineatul (1):

„Sub rezerva dispozițiilor articolului 7, referitoare la accesul liber la încadrarea în muncă al membrilor familiei sale, lucrătorul turc care este încadrat pe piața legală a muncii dintr-un stat membru:

- are dreptul, în acest stat membru, după un an în care a fost încadrat în muncă în mod legal, la reînnoirea permisului său de muncă la același angajator, dacă acesta dispune de un loc de muncă;
- are dreptul, în acest stat membru, după trei ani în care a fost încadrat în muncă în mod legal și sub rezerva priorității ce trebuie acordată lucrătorilor din statele membre ale Comunității, să accepte o altă ofertă din partea unui angajator, la alegerea sa, făcută în condiții obișnuite și înregistrată la serviciile de ocupare a forței de muncă din acest stat membru, în cadrul aceleiași profesii;
- beneficiază, în acest stat membru, după patru ani în care a fost încadrat în muncă în mod legal, de accesul liber la orice activitate salariată, la alegerea sa.” [traducere neoficială]

10 Articolul 7 din această decizie prevede:

„Membrii familiei unui lucrător turc încadrat pe piața legală a muncii dintr-un stat membru, care au fost autorizați să se alăture acestuia:

- au dreptul să accepte – sub rezerva priorității ce trebuie acordată lucrătorilor din statele membre ale Comunității – orice ofertă de încadrare în muncă, dacă locuiesc în mod legal pe teritoriul acestui stat de cel puțin trei ani;
- beneficiază, pe teritoriul acestui stat, de accesul liber la orice activitate salariată, la alegerea lor, dacă locuiesc în mod legal pe teritoriul acestui stat de cel puțin cinci ani.” [traducere neoficială]

Decizia nr. 3/80

11 Decizia nr. 3/80, care a fost adoptată în temeiul articolului 39 din protocolul adițional, urmărește coordonarea regimurilor de securitate socială ale statelor membre pentru ca lucrătorii turci angajați sau care au fost angajați în unul sau în mai multe state membre ale Comunității, precum și membrii familiilor acestor lucrători și urmașii lor să beneficieze de prestații în ramurile tradiționale ale securității sociale.

12 Potrivit articolului 2 din Decizia nr. 3/80, intitulat „Domeniul de aplicare personal”:

„Prezenta decizie se aplică:

- lucrătorilor care fac sau au făcut obiectul legislației unuia sau mai multor state membre și care sunt resortisanți turci;
- membrilor de familie ai acestor lucrători, care își au reședința pe teritoriul unuia dintre statele membre;
- urmașilor acestor lucrători.” [traducere neoficială]

13 Articolul 3 alineatul (1) din Decizia nr. 3/80, intitulat „Egalitatea de tratament”, care coincide cu textul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în

versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 26, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”), prevede:

„Persoanele cu reședința pe teritoriul unuia dintre statele membre, cărora li se aplică dispozițiile prezentei decizii, se supun aceluiași obligații și beneficiază de legislația oricărui stat membru în aceleași condiții ca și resortisanții acelui stat, sub rezerva dispozițiilor speciale ale prezentei decizii.” [traducere neoficială]

- 14 Articolul 4 din Decizia nr. 3/80, intitulat „Domeniul de aplicare material”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Prezenta decizie se aplică tuturor legislațiilor referitoare la ramurile de securitate socială care se referă la:

- (a) prestații de boală și de maternitate;
- (b) prestații de invaliditate, inclusiv cele destinate menținerii sau îmbunătățirii capacității de obținere a unor venituri;
- (c) prestații pentru limită de vârstă;
- (d) prestații de urmaș;
- (e) prestații pentru accidente de muncă și boli profesionale;
- (f) ajutoare de înmormântare;
- (g) ajutoare de șomaj;
- (h) prestații familiale.

(2) Prezenta decizie se aplică tuturor regimurilor de securitate socială generale și speciale, de tip contributiv sau necontributiv [...]” [traducere neoficială]

- 15 Articolul 6 alineatul (1) primul paragraf din Decizia nr. 3/80, intitulat „Renunțarea la clauzele de reședință [...]”, are următorul cuprins:

„Cu excepția cazurilor în care prezenta decizie prevede altfel, prestațiile în numerar pentru invaliditate, limită de vârstă sau cele de urmaș, cât și indemnizațiile pentru accidente de muncă sau boli profesionale, dobândite în conformitate cu legislația unuia sau mai multor state membre, nu pot face obiectul niciunei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări pentru motivul că beneficiarul își are reședința în Turcia sau pe teritoriul unui alt stat membru decât cel în care își are sediul instituția debitoare.” [traducere neoficială]

- 16 Titlul III din Decizia nr. 3/80, denumit „Dispoziții speciale privind diferite categorii de prestații”, conține dispoziții de coordonare inspirate din Regulamentul nr. 1408/71, referitoare printre altele la prestațiile de invaliditate, pentru limită de vârstă și de deces (pensii).

Regulamentul nr. 1408/71

- 17 Regulamentul nr. 1408/71 cuprinde articolul 3, intitulat „Egalitate de tratament”, al cărui alineat (1) prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor speciale ale prezentului regulament, persoanele care au reședința pe teritoriul unuia dintre statele membre cărora li se aplică prezentul regulament au aceleași obligații și se bucură de aceleași avantaje prevăzute de legislația oricărui stat membru ca și cetățenii acelui stat.”

- 18 Articolul 4 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat definește domeniul de aplicare material al acestuia în termenii următori:

„(1) Prezentul regulament se aplică tuturor legislațiilor referitoare la următoarele domenii de securitate socială:

- (a) prestații de boală și de maternitate;
- (b) prestații de invaliditate, inclusiv cele destinate menținerii sau îmbunătățirii capacității de a realiza un venit;
- (c) prestații pentru limită de vârstă;
- (d) prestații de urmaș;
- (e) prestații în caz de accident de muncă sau boală profesională;
- (f) ajutoare de deces;
- (g) prestații de șomaj;
- (h) prestații familiale.

(2) Prezentul regulament se aplică tuturor regimurilor generale și speciale de securitate socială, contributive sau necontributive [...]”

- 19 Articolul 1 punctul 2 din Regulamentul (CEE) nr. 1247/92 al Consiliului din 30 aprilie 1992 de modificare a Regulamentului nr. 1408/71 (JO L 136, p. 1), intrat în vigoare la 1 iunie 1992, a adăugat, la articolul 4 din Regulamentul nr. 1408/71, un alineat (2a) care are următorul cuprins:

„Prezentul regulament se aplică și prestațiilor speciale necontributive care sunt acordate în baza unei legislații sau a unor regimuri diferite de cele prevăzute la alineatul (1) sau care sunt excluse în temeiul alineatului (4), dacă aceste prestații sunt destinate:

- (a) fie să acopere, cu titlu suplimentar, complementar sau accesoriu, riscurile care corespund ramurilor de securitate socială prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(h) sau
- (b) [fie] să asigure numai o protecție specifică a persoanelor cu handicap.”

20 În urma modificării prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005 (JO L 117, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 211), acest articol 4 alineatul (2a) prevede în prezent:

„Prezentul articol se aplică prestațiilor speciale în numerar cu caracter necontributiv, acordate conform unei legislații care, prin domeniul de aplicare personal, obiectivele și/sau condițiile de eligibilitate, posedă atât caracteristicile legislației în domeniul securității sociale la care se face referire la alineatul (1), cât și cele de asistență socială.

Se înțelege prin «prestații speciale în numerar cu caracter necontributiv» prestațiile:

(a) care sunt destinate:

(i) acoperirii, cu titlu suplimentar, subsidiar sau de înlocuire, a riscurilor corespunzătoare sectoarelor securității sociale menționate la alineatul (1) și asigurării, celor interesați, a unui venit minim de subzistență luându-se în considerare mediul economic și social din statul membru respectiv

sau

(ii) numai asigurării protecției specifice persoanelor cu handicap, fiind strâns legate de mediul social al acestor persoane în statul membru respectiv

și

(b) care sunt finanțate exclusiv din contribuții fiscale obligatorii destinate acoperirii cheltuielilor publice generale și ale căror condiții de atribuire și modalități de calcul nu depind de nici o contribuție din partea beneficiarilor. Cu toate acestea, prestațiile acordate pentru a suplimenta o prestație contributivă nu se consideră, din acest motiv, prestații contributive

și

(c) care sunt enumerate la anexa IIa.”

21 Potrivit articolului 10 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 1408/71:

„Dacă prezentul regulament nu prevede altceva, prestațiile de invaliditate, de limită de vârstă sau de urmaș în numerar, indemnizațiile pentru accidente de muncă sau boli profesionale și ajutoarele de deces obținute în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre nu sunt supuse niciunei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări pe motiv că beneficiarul are reședința pe teritoriul altui stat membru decât cel în care se află instituția debitoare.”

22 Articolul 10a alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, introdus prin Regulamentul nr. 1247/92, avea următorul cuprins:

„Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 și titlului III, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de prestațiile speciale necontributive în numerar prevăzute la articolul 4 alineatul (2a) numai pe teritoriul statului membru în care își au domiciliul, în conformitate cu legislația statului respectiv, cu condiția ca aceste prestații să fie enumerate în anexa IIa. Aceste prestații se acordă de către și pe cheltuiala instituției de la locul de reședință.”

- 23 Acest articol 10a alineatul (1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 647/2005, prevede în prezent:

„Dispozițiile articolului 10 și ale titlului III nu se aplică prestațiilor speciale în numerar cu caracter necontributiv menționate la articolul 4 alineatul (2a). Persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de aceste prestații exclusiv pe teritoriul statului membru în care ele își au reședința și în conformitate cu legislația acestui stat, cu condiția ca aceste prestații să fie menționate la anexa IIa. Prestațiile sunt plătite și suportate de instituția locului de reședință.”

Dreptul olandez

- 24 În Țările de Jos, Legea privind regimul general al asigurării pentru incapacitate de muncă (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, denumită în continuare „WAO”), în vigoare din anul 1966, prevede asigurarea pentru incapacitate de muncă a lucrătorilor salariați.
- 25 Legea privind suplimentele (Toeslangewet) din 6 noiembrie 1986 (denumită în continuare „TW”), intrată în vigoare la 1 ianuarie 1987, urmărește să acorde persoanelor care primesc, în temeiul unei asigurări sociale precum cea pusă în aplicare prin WAO (pe aceeași bază ca, în special, asigurarea pentru șomaj, asigurarea de sănătate și asigurarea pentru accidente de muncă), o alocație de pierdere a salariului inferioară salariului minim, prestația complementară destinată să aducă venitul de înlocuire al acestora la un nivel care, în quantum maxim, atinge nivelul salariului minim în vigoare în Țările de Jos (denumită în continuare „prestația complementară”). La data faptelor din litigiul principal, respectiva prestație complementară era plafonată la 30 % din salariul minim, astfel încât persoanele care aveau dreptul la ea și care primeau o alocație de invaliditate mai mică de 70 % din salariul minim aveau un venit inferior acestuia. Uvw stabilește, la cererea persoanei vizate, existența unui drept la supliment în temeiul TW.
- 26 Legea privind limitarea transferului alocațiilor (Wet beperking export uitkeringen) din 27 mai 1999 (denumită în continuare „BEU”) a introdus în cuprinsul TW un nou articol, 4a, al cărui alineat 1 prevede că o persoană care îndeplinește condițiile pentru a beneficia de alocații în temeiul acestei din urmă legi nu are dreptul la acestea în perioada în care nu are reședința în Țările de Jos. Se precizează că transferul prestațiilor în cauză este posibil numai în măsura în care o convenție bilaterală încheiată cu statul de reședință al persoanei interesate garantează buna aplicare a reglementării olandeze.
- 27 Astfel cum reiese din expunerea de motive a BEU, această modificare a TW urmărea să înlocuiască principiul personalității cu principiul teritorialității în vederea îmbunătățirii condițiilor de monitorizare a alocațiilor plătite beneficiarilor cu reședința în străinătate. În acest context, legiuitorul olandez a invocat în susținerea modificării menționate deopotrivă natura prestației complementare destinate să asigure minimumul vital în Țările de Jos și faptul că finanțarea acesteia este asigurată prin bugetul de stat.
- 28 Modificarea sus-menționată a TW a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2000.
- 29 Cu toate acestea, a fost instituit un regim tranzitoriu în temeiul căruia persoanelor care, în ziua precedentă intrării în vigoare a noii reglementări, au dreptul la alocațiile prevăzute de TW și care, la acea dată, nu au reședința în Țările de Jos:
- „1. li se plătește [integral] suma la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos în cursul primului an de la data intrării în vigoare a acestei legi [respectiv în anul 2000];
  2. li se plătesc două treimi din suma la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos în cursul celui de al doilea an de la data intrării în vigoare a acestei legi [respectiv în anul 2001];

3. li se plătește o treime din suma la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos în cursul celui de al treilea an de la data intrării în vigoare a acestei legi [respectiv în anul 2002].”
- 30 Pentru anii următori, prestația este eliminată în întregime în privința persoanelor care nu au reședința în Țările de Jos.
- 31 Regulamentul nr. 647/2005 a adăugat TW, astfel cum a fost modificată prin BEU cu efect de la 1 ianuarie 2000, în lista prestațiilor speciale cu caracter necontributiv care figurează în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1247/92, prestații speciale în privința cărora nu se aplică obligația de transfer prevăzută la articolul 10 din acest din urmă regulament, în conformitate cu articolul 10a din acesta.
- 32 Prin urmare, în cuprinsul TW s-a adăugat, cu efect de la 7 decembrie 2006, o nouă dispoziție tranzitorie în favoarea persoanelor care nu au reședința în Țările de Jos, ci în alt stat membru al Uniunii Europene, într-un stat al Spațiului Economic European sau în Elveția, în temeiul căreia acestor persoane, în măsura în care aveau dreptul la alocații în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, în ziua anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 647/2005,
- li se plătește, în anul 2007, suma integrală la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos;
  - li se plătesc, în anul 2008, două treimi din suma la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos;
  - li se plătește, în anul 2009, o treime din suma la care ar avea dreptul dacă ar locui în Țările de Jos.
- 33 În privința persoanelor respective, prestația este eliminată în întregime începând cu 1 ianuarie 2010.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 34 Pârâții din litigiul principal sunt foști lucrători turci care au fost încadrați pe piața legală a muncii din Țările de Jos, în sensul articolului 6 din Decizia nr. 1/80.
- 35 Întrucât au fost afectați de invaliditate, aceștia au solicitat și au obținut, anterior anului 2000, beneficiul unei alocații în temeiul WAO, plătită de statul olandez.
- 36 Deoarece cuantumul alocației respective era inferior salariului minim, pârâții din litigiul principal au obținut, în temeiul TW în versiunea sa în vigoare anterior datei de 1 ianuarie 2000, și plata prestației complementare, care era destinată să le asigure un venit al cărui nivel să fie cel mai apropiat cu putință de salariul minim.
- 37 Pârâții din litigiul principal s-au întors în Turcia la familiile lor după ce au obținut cetățenia olandeză, păstrând în același timp și cetățenia turcă. Pârâții respectivi au continuat să primească alocația în temeiul WAO, precum și prestația complementară, în aplicarea articolului 39 alineatul (4) din protocolul adițional.
- 38 În conformitate cu modificarea adusă TW prin BEU începând de la 1 ianuarie 2000, autoritățile olandeze competente au decis, în temeiul regimului tranzitoriu prevăzut la punctul 29 din prezenta hotărâre, eliminarea progresivă, până la concurența unei treimi pentru fiecare an, începând de la 1 ianuarie 2001, a prestației complementare care era plătită până în acel moment pârâților din litigiul principal, astfel că ei au fost privați definitiv de această alocație la 1 iulie 2003.
- 39 Pârâții din litigiul principal au introdus acțiuni împotriva acestor decizii ale Uvw.

- 40 Întrucât Rechtbank Amsterdam a anulat deciziile respective prin hotărârile din 19 martie și din 23 august 2004, Uwv a formulat apel împotriva acestora la Centrale Raad van Beroep. În cadrul procedurii desfășurate în fața sa, instanța de trimitere a adresat Curții întrebări preliminare și a decis să suspende soluționarea cauzei în așteptarea răspunsului Curții. În această perioadă, Uwv a adoptat noi decizii în raport cu fiecare dintre pârâții din litigiul principal, prin care acestora li s-a acordat plata prestației complementare la nivelul său integral începând de la 1 iulie 2003 și până la eliminarea ei progresivă, și anume, după caz, din luna mai 2004, din iunie 2004 sau de la 1 ianuarie 2007. Pe calea evocării fondului, instanța de trimitere s-a sesizat cu acțiunea pârâților din litigiul principal împotriva acestor decizii noi ale Uwv.
- 41 La 26 mai 2011, prin Hotărârea Akdas și alții (C-485/07, EU:C:2011:346), Curtea a declarat, în privința lucrătorilor care au beneficiat, în temeiul TW, de aceleași prestații complementare ca pârâții din litigiul principal, dar care nu aveau, spre deosebire de aceștia din urmă, decât cetățenie turcă, că articolul 6 alineatul (1) primul paragraf din Decizia nr. 3/80 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele în cauză în acțiunea principală, acesta se opune unei reglementări a unui stat membru care, similar articolului 4a din TW, elimină beneficiul unei prestații precum prestația complementară, acordată în temeiul legislației naționale în privința foștilor lucrători migranți turci, din moment ce aceștia au revenit în Turcia după ce și-au pierdut dreptul de ședere în statul membru gazdă din cauză că au fost afectați de invaliditate pe teritoriul acestuia.
- 42 În fața instanței de trimitere, părțile din litigiul principal și-au exprimat poziția cu privire la concluziile care trebuie trase din această hotărâre în ceea ce privește litigiul care le opune.
- 43 În special, se pune problema de a se stabili dacă soluția adoptată prin Hotărârea Akdas și alții (EU:C:2011:346) este aplicabilă în cadrul acestui litigiu, având în vedere faptul că pârâții din litigiul principal au nu doar cetățenie turcă, ci și cetățenie olandeză.
- 44 În aceste condiții Centrale Raad van Beroep a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 6 alineatul (1) din Decizia nr. 3/80, prin raportare la articolul 59 din protocolul adițional, trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării unui stat membru, precum articolul 4a [din TW], prin care este suprimată prestația complementară pe care o prevede această legislație națională în cazul în care beneficiarii prestației menționate nu mai locuiesc pe teritoriul acestui stat, chiar dacă aceștia au dobândit cetățenia statului membru gazdă, păstrând în același timp cetățenia turcă?
- 2) În cazul în care Curtea apreciază, în cadrul răspunsului la prima întrebare, că persoanele în cauză pot invoca articolul 6 alineatul (1) din Decizia nr. 3/80, însă în limitele stabilite la articolul 59 din protocolul adițional: această din urmă dispoziție trebuie interpretată în sensul că se opune ca prestația complementară să fie acordată resortisanților turci [care au obținut și cetățenia olandeză] din momentul în care dreptul Uniunii nu mai permite resortisanților Uniunii să pretindă o astfel de prestație complementară, chiar dacă aceștia din urmă au beneficiat de prestația menționată pentru o perioadă mai îndelungată în temeiul legislației naționale?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 45 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă resortisanți olandezi care au obținut cetățenia olandeză după ce au intrat pe piața muncii din Țările de Jos în condițiile definite prin Decizia nr. 1/80 mai pot să invoce, pentru motivul că și-au păstrat cetățenia turcă, dispozițiile Deciziei nr. 3/80 pentru a neutraliza

condiția de reședință pe teritoriul acestui stat membru impusă prin legislația națională pentru plata unei prestații speciale cu caracter necontributiv, în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 647/2005.

- 46 Cu titlu introductiv, este necesar a aminti că articolul 12 din acordul de asociere prevede că părțile contractante convin să se inspire din articolele 39-41 din Tratatul CE pentru a realiza treptat libera circulație a lucrătorilor între acestea. În plus, articolul 36 din protocolul adițional prevede că libera circulație a lucrătorilor între statele membre ale Comunității și Turcia se va realiza treptat, în conformitate cu principiile enunțate la articolul 12 din acordul de asociere.
- 47 În acest context, Deciziile nr. 1/80 și nr. 3/80 pun în aplicare dispozițiile acordului de asociere.
- 48 În ceea ce privește Decizia nr. 1/80, Curtea a decis că aceasta are ca obiectiv esențial integrarea progresivă a lucrătorilor turci pe teritoriul statului membru gazdă (a se vedea în acest sens Hotărârea Abatay și alții, C-317/01 și C-369/01, EU:C:2003:572, punctul 90).
- 49 Pentru atingerea acestuia, articolul 6 alineatul (1) din Decizia nr. 1/80 urmărește consolidarea progresivă a situației lucrătorilor turci în statul membru gazdă (Hotărârea Payir și alții, C-294/06, EU:C:2008:36, punctul 37).
- 50 În ceea ce privește Decizia nr. 3/80, articolul 3 alineatul (1) din aceasta constituie punerea în aplicare și concretizarea, în domeniul specific al securității sociale, ale principiului general al nediscriminării pe motiv de cetățenie, prevăzut la articolul 9 din acordul de asociere (Hotărârea Akdas și alții, EU:C:2011:346, punctul 98).
- 51 Or, este cert că pârâții din litigiul principal au beneficiat de drepturi care le sunt recunoscute de dispozițiile regimului de asociere CEE-Turcia în calitate de lucrători turci care au fost încadrați pe piața legală a muncii din Țările de Jos. Ca urmare a unei incapacități permanente de muncă, aceștia au devenit eligibili pentru plata prestației complementare în condițiile definite de legislația națională. În prezent, ei au dobândit cetățenia olandeză, păstrând în același timp cetățenia turcă.
- 52 În asemenea circumstanțe, pârâții din litigiul principal nu pot să se întemeieze pe Decizia nr. 3/80 pentru a se opune cerinței de reședință căreia legislația națională îi subordonează plata prestației complementare în discuție.
- 53 Astfel, în primul rând, împrejurarea că pârâții din litigiul principal au dobândit cetățenia statului membru gazdă în calitate de lucrători turci îi plasează într-o situație cu totul particulară, având în vedere în special obiectivele regimului de asociere CEE-Turcia.
- 54 Pe de o parte, în ceea ce privește obiectivul de integrare pe care îl urmărește acest regim de asociere, trebuie să se sublinieze că dobândirea cetățeniei statului membru gazdă reprezintă, în principiu, nivelul de integrare cel mai ridicat al lucrătorului turc în statul membru gazdă.
- 55 Pe de altă parte, dobândirea cetățeniei acestui stat membru atrage, pentru cetățeanul turc, consecințele juridice ale regimului legate nu doar de deținerea acestei cetățenii, ci, deopotrivă și în mod corelativ, și a cetățeniei Uniunii, în special în materia dreptului de ședere și de liberă circulație.
- 56 În plus, trebuie amintit că, spre deosebire de lucrătorii statelor membre, resortisanții turci nu se bucură de libera circulație în interiorul Uniunii și se pot prevala numai de anumite drepturi, doar pe teritoriul statului membru gazdă (a se vedea Hotărârea Tetik, C-171/95, EU:C:1997:31, punctul 29, și Hotărârea Derin, C-325/05, EU:C:2007:442, punctul 66).

- 57 În consecință, nimic nu justifică faptul ca resortisantul turc, al cărui regim juridic s-a schimbat în mod necesar în momentul dobândirii cetățeniei statului membru gazdă, să nu fie tratat de statul membru respectiv în privința plății unei prestații precum cea în discuție în litigiul principal exclusiv ca resortisant al acestui stat.
- 58 În al doilea rând, o asemenea constatare se impune cu atât mai mult cu cât faptul de a excepta de la condiția de reședință pentru plata prestației complementare, în temeiul Deciziei nr. 3/80, resortisanții unui stat membru care au dobândit cetățenia acestuia după ce au fost primiți pe teritoriul său în calitate de lucrători turci, păstrând în același timp cetățenia turcă, ar antrena o dublă diferență de tratament nejustificată.
- 59 Astfel, persoanele care se găsesc în situația pârâților din litigiul principal ar fi tratate mai favorabil, pe de o parte, decât lucrătorii turci care nu beneficiază de cetățenia statului membru gazdă și care, din moment ce nu mai sunt încadrați pe piața legală a muncii din acest din urmă stat, nu ar mai beneficia de un drept de ședere pe teritoriul său. Pe de altă parte, persoanele menționate ar fi favorizate și în raport cu resortisanții statului membru gazdă sau ai unui alt stat membru, care beneficiază, desigur, de un regim favorabil în termeni de ședere și de liberă circulație în cadrul Uniunii, dar care rămân supuși condiției de reședință pe teritoriul Regatului Țărilor de Jos pentru plata prestației complementare.
- 60 Prin urmare, resortisanții unui stat membru care, ca și pârâții din litigiul principal, au obținut cetățenia acestui stat după ce au intrat, în calitate de lucrători turci, pe piața legală a muncii din statul respectiv în sensul articolului 6 din Decizia nr. 1/80, păstrând în același timp cetățenia turcă, nu pot invoca dispozițiile Deciziei nr. 3/80 pentru a face inaplicabilă cerința de reședință prevăzută de legislația aceluiași stat, necesară pentru plata unei prestații precum cea în discuție în litigiul principal.
- 61 În această privință, cauza principală trebuie distinsă de cea în care s-a pronunțat Hotărârea Akdas și alții (EU:C:2011:346).
- 62 Astfel, hotărârea respectivă privește resortisanți turci care au fost încadrați pe piața legală a muncii din Țările de Jos și care au fost constrânși să își transfere reședința în Turcia ca urmare a unei incapacități permanente de muncă.
- 63 Curtea a amintit că, întrucât un resortisant turc care a fost încadrat pe piața legală a muncii dintr-un stat membru în sensul articolului 6 din Decizia nr. 1/80 nu poate obține din această decizie un drept de continuare a șederii pe teritoriul aceluși stat după ce a fost victima unui accident de muncă, nu se poate considera, în lumina acestei împrejurări, că un asemenea resortisant a părăsit statul membru respectiv conform propriei dorințe (a se vedea în acest sens Hotărârea Akdas și alții, EU:C:2011:346, punctele 93 și 94).
- 64 Astfel, este cert că dreptul de ședere al resortisantului turc, așa cum este acesta garantat, implicit, dar necesar, prin articolul 6 din Decizia nr. 1/80, ca un corolar al desfășurării unei activități legale, dispăre dacă persoana interesată este victima unei incapacități de muncă totale și permanente (Hotărârea Bozkurt, C-434/93, EU:C:1995:168, punctul 40).
- 65 Or, în împrejurările prezentei cauze, întrucât au obținut cetățenia statului membru gazdă, pârâții din litigiul principal nu mai fac, în materia dreptului de ședere, obiectul dispozițiilor articolului 6 din Decizia nr. 1/80. Prin urmare, ei rămân eligibili pentru plata prestației complementare în măsura în care îndeplinesc condițiile prevăzute de dreptul național, în special cea legată de reședință.
- 66 Această concluzie nu este repusă în discuție de principiile care se degajă din Hotărârea Kahveci și Inan (C-7/10 și C-9/10, EU:C:2012:180), având în vedere circumstanțele de fapt specifice inerente cauzei în care s-a pronunțat hotărârea respectivă, care diferă de cele ale cauzei principale.

- 67 Astfel, articolul 7 din Decizia nr. 1/80, referitor la reîntregirea familiei, în discuție în cauza menționată, urmărește, pe de o parte, să permită prezența membrilor familiei lucrătorului migrant alături de acesta din urmă, în scopul de a favoriza în acest mod, prin intermediul reîntregirii familiei, încadrarea în muncă și șederea lucrătorului turc integrat deja legal în statul membru gazdă (Hotărârea Kahveci și Inan, EU:C:2012:180, punctul 32). Pe de altă parte, această dispoziție urmărește să consolideze inserarea durabilă a familiei lucrătorului migrant turc în statul membru gazdă, acordând membrului de familie respectiv, după trei ani de ședere legală, posibilitatea de a avea acces el însuși la piața muncii (Hotărârea Kahveci și Inan, EU:C:2012:180, punctul 33).
- 68 Din perspectiva acestei finalități a statuat Curtea, la punctul 35 din Hotărârea Kahveci și Inan (EU:C:2012:180), că faptul de a deține cetățenia statului membru gazdă nu poate obliga un resortisant turc să renunțe la beneficiul condițiilor favorabile prevăzute de Decizia nr. 1/80 referitoare la reîntregirea familiei.
- 69 Or, pe de o parte, în împrejurările prezentei cauze, pârâții din litigiul principal nu sunt constrânși să renunțe la plata prestației complementare în măsura în care își păstrează reședința pe teritoriul Regatului Țărilor de Jos, ceea ce sunt liberi să facă ținând seama în special de faptul că dețin cetățenia olandeză.
- 70 Pe de altă parte, în cauza Kahveci și Inan (EU:C:2012:180), reclamantii din litigiul principal solicitau beneficiul dispozițiilor Deciziei nr. 1/80 în favoarea membrilor familiei lor de cetățenie turcă. Or, în prezenta cauză, pârâții din litigiul principal invocă dispozițiile Deciziei nr. 3/80 în nume personal și în propriul interes.
- 71 Acestea fiind spuse, chiar presupunând că principiile care se degajă din Hotărârea Kahveci și Inan (EU:C:2012:180), așa cum au fost amintite la punctul 68 din prezenta hotărâre, pot fi transpuse în prezenta cauză și că, prin urmare, întrucât au dobândit cetățenia statului membru gazdă, păstrând în același timp cetățenia turcă, pârâții din litigiul principal pot beneficia de plata prestației complementare în discuție, totuși cerința de reședință careia legislația națională îi subordonează o asemenea plată ar rămâne aplicabilă în cazul lor.
- 72 Astfel, în cazul unor persoane precum pârâții din litigiul principal, care, în calitate de cetățeni olandezi, rămân titulari ai unui drept de ședere în Țările de Jos și se regăsesc, așadar, într-o situație comparabilă cu cea a cetățenilor Uniunii, faptul de a putea beneficia de plata acestei prestații în temeiul articolului 6 alineatul (1) menționat fără a respecta cerința de reședință în statul membru respectiv ar atrage un tratament mai favorabil pentru aceștia în raport cu cel acordat cetățenilor Uniunii, tratament căruia i se opune articolul 59 din protocolul adițional.
- 73 În consecință, din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că dispozițiile Deciziei nr. 3/80, apreciate și în lumina articolului 59 din protocolul adițional, trebuie interpretate în sensul că resortisanții unui stat membru care au fost încadrați, în calitate de lucrători turci, pe piața legală a muncii din statul menționat nu pot să invoce, pentru motivul că și-au păstrat cetățenia turcă, articolul 6 din Decizia nr. 3/80 pentru a se opune unei cerințe de reședință prevăzute de legislația acestui stat pentru plata unei prestații speciale cu caracter necontributiv în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 647/2005.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 74 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Dispozițiile Deciziei nr. 3/80 a Consiliului de asociere din 19 septembrie 1980 privind aplicarea regimurilor de securitate socială ale statelor membre ale Comunităților Europene în raport cu lucrătorii turci și cu membrii familiilor acestora, apreciate și în lumina articolului 59 din Protocolul adițional semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972, trebuie interpretate în sensul că resortisanții unui stat membru care au fost încadrați, în calitate de lucrători turci, pe piața legală a muncii din statul respectiv nu pot să invoce, pentru motivul că și-au păstrat cetățenia turcă, articolul 6 din Decizia nr. 3/80 pentru a se opune unei cerințe de reședință prevăzute de legislația statului menționat pentru plata unei prestații speciale cu caracter necontributiv în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005.

Semnături